

SOKOL AMERICKÝ

Úřední list Národní Jednoty Sokolské v Sp. St.

Ročník IV.

Chicago, dne 15. března, 1882.

Číslo 3

☞ Pořádá a vydává Výkonný Výbor. ☞

Vychází vždy 15. každého měsíce.—Rukopisy pro „Sokola Amerického“ určené zasílají se nejdříve do 10., delší do 8. každého měsíce na jednatele Výkonného Výboru.—Předplatné: pro údy N. J. S. 36c., pro neúdy 60c. roč.—Do Evropy 1 zl. 50 kr.

První Čech v Americe.

Příspěvek k dějinám Čechů v Americe; podává František Bartošek.

Poctěno cenou Výk. Výb. Nár. Jed. Sok.

Opisy jejich měly zasílány býti do Anglie. Mimo to měla býti vydána přísná náboženská nařízení a jmenovitě *kvakeri* (přatelé) měli býti postaveni pod přísnou dohledku. Bylť Jakub II. co pravý Stuartovec fanatický a nesnášenlivý katolík. Každý učitel měl míti vysvědčení od arcibiskupa v Canterbury.

Strana 506. Když roku 1688 vypukla válka s Francouzi, tu musel guv. Dongan co nejvyšší vojenský velitel s vojskem do pole. I ustanovil tři členy rady své, tehdy 15 členů čítající, totiž *Bedřicha Filipa*, Van Cortlandta a Mikoláše Bayarda za své zástupce. Triumvirát ten měl plné právo jednati a rozhodovati vše, jako by guvernér byl to sám učinil.

Str. 515. Téhož roku jednalo se o připojení provincií New York a New Jersey k Novoanglicku. Kdežto New Jersey přijalo to s radostí, povstala v New Yorku velmi tuhá oposice, poněvadž občanstvo jeho bylo nazvíce holandského původu a hrdo na svou samostatnost. Také bylo jisto, že by byl dřívější guvernér Andres, jemuž mnozí dávali přednost před Dorganem, přišel zpět. Ale návrat jeho spojen byl s nepřijemnými okolnostmi. Lišit se New York od ostatních provincií Novoanglicka nejen zeměpisně ale i politicky a společensky. Po celé půl století spravován byl vládou holandské republiky. Ležel mezi puritánskými náboženskou nesnášenlivostí nadehnutými koloniemi anglickými na severu a episkopálními a katolickými koloniemi na jihu. Až do této doby byl New York zvláště spravován. Nikdy ani pod holandskou ani pod

anglickou svrchovaností neměl ustavenou vládu. Svobodomyšlné obyvatelstvo jeho nepřálo si býti spravováno nižádnou státní církví ani vládou několika patricejských rodin. To co chtělo a co také až doposud mělo, byla výsada svobody, která každému poskytovala příležitost účastniti se v domácí vládě, pak svobodu svědomí a rovnost všech vyznání.

Dosud byl New York holandskou provincií a požíval všech svobod jako země mateřská, vítal a zval všechny cizince aby se v něm usadili a hledali štěstí a blahobyť. Na tu dobu velkodušně vyzvání to bylo v hojně míře přijato. Nejen židé doby té ještě velmi pronásledovaní, ale i *moravští bratři* se tu usadili a našli bezpečného útulku před dalšími útlaky. (Roku 1731 založena byla ve *Fulton ulici kaple moravských bratří*.) Z těchto příčin chovali obyvatelé New Yorku zvláštní pýchu nad svou zemí a pohlíželi na sousedy jaksi s výše. Proti spojení s New Jersey a Connecticutu neměli pranic k namítání a to proto, že země ty v první době po osazení tvořily jeden celek, ale spojení s Massachusettsem se všemožně opírali. Mimo politických rozdílů byly tu jiné. Osadníci severního konce Long Islandu pocházeli nejvíce z Massachusettsu a přáli si vřele připojení k Bostonu, kde mohli vésti výměnný obchod a odprodati rybí tuk, jímž je rybolov silně zásoboval. Naproti tomu staří osadníci holandsí a jejich potomci neměli žádnou příčinu milovati hrabivé a uskočné kolonisty novoanglické. Pakli měli z těchto některé trpěti, tedy to byli oni ze snášenlivého a svobodomyšlného Rhode I-

slandu, který také právě pro tuto vlastnost od ostatních Novoangličanů tak velice byl nenáviděn.

Velkodušní episkopálové z Virginie a svobodomylní katolíci z Marylandu blíží byli srdci holandsko-anglickým kalvinistům, než zasmušili a ukrutně přísní puritáni z Massachusettsu s jich jednotvárnými nedělemi. Také panovala už ode dávna mezi oběma koloniemi veliká žárlivost. Hlavní zásadou New Yorku byla svobodomylnost, Massachusettsu ale úzkopršá ztrnulost. Ani nejstarší historie New Yorku není zhanobena despoticou libovládou, která hyzdí lepotisy Massachusettsu.

Tu bylo zcela přirozeno, že velkodušní novyorskáné nepřáli si příliš důvěrné spojení s nevrlými a hrabivými sousedy.

New York snesl podmanění, které učinilo z dosti samostatné země provincii odvislou od anglických králů, jako Karla II. a vévody z Yorku, ale nikdy by nesvolil aby podřízen byl sobeckým a pánovitým osadníkům, kteří po dlouhou dobu a navzdor smlouvám jeho ohrožovali.

Ale jestli vlastní národ, obecný lid, cítil v tom jakési pokoření² býti podřízenu Novoanglicku, byli tu zase jednotlivci kteří změnu tu přivítali s radostí. Byli to královští radové Brockholles, Filip, Cvetlandt a Bayard; kteří doufali, že tím nabydou větší moci. Pakli novoangličtí rodové měli právo hlasovati v záležitostech týkajících se New Yorku, mohli radové tohoto vésti zase v záležitostech Novoanglicka rozhodné slovo a to tím více poněvadž New York měl mít šest hlasů, kdežto Massachusetts pouze tři, Plymouth jeden, New Hampshire jeden, Rhode Island tři a Connecticut dva, dohromady tedy 16 hlasů. New York a Rhode Island co stejného smýšlení měly by tedy nadpoloviční většinu.

Spojení to se přec stalo a etizádostivým radům novyorským dostalo se brzo příležitosti moc svou ukázati. V councilu odbývaném v New Yorku předložen a přijat byl zákon upravující dovážení cestujících na lodích. Guvernér Andres nebyl dříve sto zákon ten v Bostonu prosaditi. Zde v New Yorku se mu to za přispěním Filipa, Bayarda, Cortlandta úplně podařilo.

Str. 557. Když přišly první zprávy r. 1689 o revoluci v Anglii, která měla za následek štěstí Karla II. a ustanovení Cromwella za protektora Anglie, byl Andros guvernérem Novoanglicka, Nieolls pak jeho náměstkem. Ten měl tři rady: Filipa, Bayarda a Cortlandta. Tito sídlili v New Yorku, kdežto ostatní byli roztroušeni po zemi a proto nemohli se podílet na vládě,

Broadhead popisuje Bedřicha Filipa následovně: He was one of the royal concilors with 14 years experience in the office and was remarkable for being the richest and dullest man in New York.

Steven van Cortlandt, byl co mayor města už z moci úřadu členem královské rady. Bayard byl jeho synovcem a švakrem Filipa. Všichni tři byli na tehdejší poměry velmi bohatí a náleželi k reformované holandské církvi. Bedřich Filip byl starším kostela, světoznámého Trinity Church na Broadway.

Roku 1688 dne 6 června ustanoven byl Bedřich Filip od guvernéra Edmunda Androse za svolení anglické vlády za státního sekretáře, s kterýmž úřadem souvisel zároveň i úřad písaře guvernérovy rady a vrchního soudu. Za práci tu obdržel £ 73 od anglické vlády a £ 70 vypláceno mu bylo z příjmů kolonie. Mimo to ale přijímal i vzatky (fees), které byli velmi značné.

Strana 590. Roku 1690 udály se nepokoje vyvolané náměstkem guvernéra Jacobem Leislerem, s nímž držel potajmu i Filip, kdežto druzí dva radové ne. Leisler ustanovil hned po svém nastoupení Bedřicha Filipa předsedu královny rady. Když pak pro svůj odboj proti Anglicku Leisler byl zatčen a usvědčen z velezrády, poděkoval se Filip z úřadu Leisler byl uznán vinným a dne 16 května 1691 byl se svým zetěm ve Fort James (Castle Garden) oběšen. Dějepis naznačuje smrt jeho co politickou vraždu.

Když na místo Leislera nastoupil úřad náměstka guvernérova plukovník Slongher, povolán byl Bedřich Filip zase do rady, v níž setrval až do 28 srpna 1698. Zasedal tedy v úřadě tom plných 23 roků.

Poslední dny Bedřicha Filipa.

Když byl Bedřich Filip vystoupil roku 1698 z královny rady, zanechal mladšímu synu Adolfovi péči o rozsáhlý majetek a uchýlil se se svou manželkou na oblíbený svůj zámek ve Sleepy Hollow, kde v tiché odloučenosti trávil poslední dny svého pohyblivého a na zkušenosti bohatého života. Zemřel 9. pros. roku 1702, ve stáří 66 roků. V poslední vůli datované 26. října 1700 nařídil, aby mrtvola jeho důstojným způsobem pohřbena byla v „upper mills“ ve Sleepy Hollow. Vnuku svému Bedřichovi, jedinému dítěti (tehdy 2 roky starému a na ostrově Barbadoes narozenému) svého staršího syna Filipa odkázal všechny domy v New Yorku a pozemky přínaležející k tak zvané „Yonkers Plantation“ ve Westchesteru se všemi mlýny, náhony, domy, hospodářskými

staveními atd., pak ostrov Popiraneman. Také kus pozemku zvaného „Mile Square“ přilehající ku hranicím státu Connecticutu. Dále mu odkázal krajinu prostírající se mezi Yonkerskou plantáží, potokem Wisquaqua podél celého jeho toku až k zřídlu a říčkou Bronx, pak všechny otroky na plantáži, loď zvanou Yonkers s celou výpravou a polovičku bravu, skotu a koňstva na plantáži.

Synu svému Adolfovi odkázal všechny ostatní pozemky severně od Dobbs Ferry ve Westchestru, dva mlýny na řece Croton a poloviční podíl na plantáži a mlýnu v Maronecku.

Dceři Evě, manželce Jakuba Cortlandta odkázal jeden dům v New Yorku a hypoteku na plantáži dra Selinse, dceři Annetje, manželce Filipa Frenche jeden dům a pozemek v New Yorku a plantáži v Bergen, New Jersey.

Ovdovělá paní Kateřina podržela dům v New Yorku od jejího otce jí odkázaný, kamž po smrti manžela svého se přestěhovala. Vedla život klášterní, jak se na vdovu v těch dobách slušelo. Ke své obsluze držela si pět černých otroků, jak ze sčítání lidu z r. 1703 vysvitá. Všechn svůj čas věnovala výchování svého vnuka Bedřicha, který již v útlém věku ztratil v Barbadoes oba rodiče a převezl byl do New Yorku.

Paní Kateřina zemřela r. 1730 ve věku 78 roků. Celý její život vyznamenával se dobrodětstvím a i při smrti pamatovala na spolublížní. Nejen že učinila znamenité odkazy k účelům dobročinným, ale i černým otrokům svým darovala svobodu. Tělesné pozůstatky její pohřbeny byly za veliké slávy a všeobecného účastenství celého New Yorku v rodině hrobce ve Sleepy Hollow.

Ze života Adolfa Filipa.

Druhorozený syn Bedřicha Filipa, Adolf věnoval se obchodu a zakoupil si již za živobytí otce svého panství „Highland patent“ v nynějším kraji Putnam. Panství to začínalo u nosu sv. Antonína (St. Anthony Nose, poloostrov na levém břehu Hudsonu pro zvláštní svou podobu tak nazývaný.)

Vystavěl si tam zámek a založil městečko jež se po něm nazývá *Philipstown*. Dobře zachovaná podobizna pana Adolfa nachází se v zámku doposud. Po otcí zdědil jak už svrchu uvedeno severní část panství Philipsburghu, tak zvaný „upper patent.“

Pan Adolf zdědil po otcí i dědu obchodní talent a rozmnožil bohatství rodiny ještě více.

Valentine, obecní písař a vydavatel spisu „Manual of the Corporation of New York“ píše v ročníku 1858 na str. 519:

Naznačit: podrobnosti závodu nejprvnějšího kupce v New Yorku as okolo r. 1740 vezměme ku př. Adolfa Filipa, syna Bedřicha Filipa, nejbohatšího měšťana v tu dobu. Adolf byl jeho druhým synem a zůstal neženatý. Byl kupcem jako byli jeho předkové. Tak se samo sebou rozumí, byl jeho závod pro bohatství a společenské postavení jeho rodiny nejprvnějším v celém městě. pan Adolf byl importérem, ale ne jako většina nynějších kupců. On se neomezoval přidovážení pouze na některý druh zboží ale zkoušel štěstí své ve všem co jen kupce najítí mohlo. Za skladiště sloužil mu dům co nejpraktičněji zařízený pro jeho potřebu. Byl po tři poschodí vysoký, nepočítaje „garret,“ prostoru pod vysokou střechou ve dvě patra přehrazenou. Tato část budovy upotřebena byla co obilní sýpka a pro jiné sypké zboží. Třetí poschodí sloužilo výhradně pro prodej střížního zboží, všelijakých řemeslnických nástrojů a jiných v domácnosti potřebných věcí, tak asi jako v dnešních „Country storech,“ jenže v mnohem větším rozměru. Druhé poschodí bylo zabráno rozličným drobným železným zbožím a určeno pro velkoprodej pro venkovské kupce. Na tomto poschodí stála též veliká železem okovaná truhla, v níž uschovány byly peníze, klenoty, stříbrné stolní náčiní, perle a „wampum“ (lasturové peníze). Na prvním poschodí prodávalo se těžké zboží, přiměřené takovému všeobecnému obchodnímu závodu. Ve sklepe bylo železo a železné zboží. Za tímto domem nalezalo se na dvoře veliké skladiště a jiné menší v blízké ulici New. Pan Adolf, jehož zámek zděděný po otcí nalezal se v Tarrytownu a obkliččen byl jeho majetkem na mnoho mil kolem, obýval jen časem toto venkovské sídlo, poněvadž ho obchodní záležitosti neustále poutaly k městu. Následkem nepřítomnosti pána byl na zámku úplný nedostatek veškerého společenského života a ten sloužil v oněch dobách pouze za ústřední úřadovnu panství, kde v jistou dobu nájemníci půdy odváděli výroční poplatek. Za to ale blízký mlýn, jediný v celé krajině, byl stále pln vůkolních rolníků, kteří zde čekali na mletí. Panství v tu dobu stálo pod správou majordoma Aartse a pracovalo na něm 60 otroků.

Pan Adolf Filip všiml si však nejen svého obchodu, nýbrž—a to neméně bedlivě—politiky. Za tři roky po smrti svého otce, tedy r. 1705, ustanoven byl za člena královské rady, v kterémž úřadu setrval až

do roku 1721. V čestném úřadu tom, předcházejícím nyníjší senat, zasedali tedy Filipové otec a syn, s malými přestávkami od roku 1674, až do roku 1721, tedy po sedmačtyřecet let.

Za krátký čas po vystoupení z rady ještě během téhož roku zvolen byl pan Adolf do státního sněmu co zástupce kraje Westchester. Když se byl roku 1726 přesídlil na dobro do New Yorku, volen byl za toto město do téhož úřadu, kdež zasedal až do roku 1745, po kterou dobu se tam nalezal i bratrovce jeho Bedřich.

Adolf Filip byl pro svou znamenitou výmluvnost a státnický talent zvolen 31. srpna 1425 za mluvčího či předsedu koloniální sněmovny. Důležitý úřad ten zastával až do 15 června 1737, načež byl 27 března 1736 poznovu zvolen za mluvčího, v kteréhož hodnosti zůstal až do 25 června 1745, celkem tedy po 18 roků.

Bolton, spisovatel díla „History of Westchester County“ tvrdí, že mluvčím koloniální sněmovny byl Bedřich Filip na Barbadiis narozený syn Filipa Filipa, bratra Adolfa. To je však omýl. Ve spisu zvaném „The New York Civil List“ sestaveném na základě státního archivu naznačuje se Adolf Filip co mluvčí. Možná, že omyl ten povstal tím, že jmenovaný Bedřich Filip zasedal současně ve sněmovně se strýcem Adolfem.

Vrchní soudce Smith, který před 100 roky vydal spis „History of the state of New York“ a s rodinou Filipovou osobně se se znal píše: Roku 1720 dosazený guvernér Burnet byl Filipovi nepřátelský a proto vystoupil tento z rady. „Na jiném místě píše: Pan Filip, mluvčí sněmovny, byl velmi pohněván rozhodnutím závětního soudu, poněvadž mu to učinilo velikou škodu na majetku. Nebylo divu, že členové koloniálního sněmu, kteří byli přívrženci pana Adolfa Filipa, brali tohoto v ochranu proti nespravedlivému a mstivému guvernérovi.“

V dotýčeném jednání sněmovny vypravuje též spisovatel na str. 270 1. díl dále: „Plukovník Hicks od výboru pro stížnosti oznámil, že nejen podle žalob jednotlivých osob ale i podle všeobecného volání o odpomoc poddaných jeho Veličenstva tuto kolonii obyvajících přišel k poznání, že pozůstalostní soud (court of chancery) jak posledně složen, velmi ohrožuje svobodu a majetek dotýčených osob; a že dle libovolných rozsudků, vydaných i prováděných některé osoby byly na majetku velice poškozeny, kdežto jiné přinuceny byly kolonii opustiti a zase jiné zde zadrženy byly buďto uvěz-

něním anebo vysokou zárukou, a to i tehdy, když ani žádný žalobník proti nim nevystoupil a žádná žaloba podána nebyla;— a proto je výbor pro stížnosti toho náhledu, aby kromobyčejné jednání onoho soudu bylo pokáráno a přehnané vzatky a požadované pokuty byly zrušeny, poněvadž zavdávají příčinu k neustálým stížnostem a jsou tím nejhorším břemenem, které kolonii kdy tížilo. Proto výbor, aby předešel osudným následkům, sestavil několik resoluc, které ve sněmovně předčítány a od této přijaty byly a zněly následovně: „Budíž uzavřeno, že zakládání anebo vykonávání soudu závětného bez svolení všeobecné sněmovny jest nespolehlivé a odporuje anglickým zákonům, jakož i že je zjevým utlačováním a a průvodcem stížností podaných a že potahuje za sebou škodlivé následky pro jejich svobodu a majetek.

Budíž uzavřeno, že sněmovna v příštím sezení sdělá a přijme zákon, kterým se prohlásí a určí, že všechny nálezy, nařízení a jednání soudu, zařízeného a prováděného jak výše uvedeno, jsou nezákonné a neplatné, jak by dle práva býti měly.

Budíž uzavřeno, že dům tento v témž čase vezme v uvážení, zdali by nebylo zapotřebí zařízení závětního soudu, jemuž by svrchu dotčená právomocnost byla udělena, a jak dalece měla by mu moc jeho býti vyměřena a omezena.

Sotva dozvěděl se guvernér Burnet o tomto usnešení, nechal členy sněmovny k sobě předvolati a oznámil jim že sněm rozpouští. Leč počínání sněmu mělo přece za následek, že následujícího jara, vydáno bylo nařízení odstraňující všelijaké zlořády v úřadování a omezující všeliké nespravedlivé a nemírné poplatky soudní.

Pan Adolf Filip získal si také zásluhu o novoyorské školství.

R. 1733 bylo školství v New Yorku velmi zanedbáno a daleko nedostačovalo potřebám lidu. Proto několik vynikajících občanů zasadilo se o zařízení svobodné vyšší školy, v níž se mělo mimo jiných předmětů vyučovati i latině a řečtině. V tu dobu měli už v Massachusetts zařízenou kolej zvanou po jejím zakladateli Harward College. Osnova zákona vzhledem oné školy byla vypracována od pana Adolfa Filipa a sněmu předložena od pana De Lanceyho. Úvod její zní: whereas the youth of this colomy are found by manyfold experince to be not inferior in their natural geniuses to the youth of any other coutry in the world, therefare be it enacted etc. (Poněvadž mládež této kolonie, jak mnohostranou zkušeností se dokázalo, není od přírody

méně nadaná nežli mládež kterékoli země na světě, budíž ustanoveno atd.)

Ústav založený na návrh pana Adolfa Filipa rozšířen byl r. 1751 a usnešením sněmu povýšen na kolej tak zvanou královskou a nescoucí nyní pyšné jméno Columbia Collage.

Pan Adolf zemřel r. 1749 a pohřben byl v rodinné hrobce ve Sleepy Hollow. Velký majetek jeho v New Yorku i panství Philipsburg a Haghland patent přešel dědictvím na Bedřicha, jediného syna bratra jeho Filipa.

Bedřich Filipa (3.)

Muž tento jak už dříve praveno narodil se r. 1698 na ostrově Barbadoes a po smrti svých rodičů roku 1700 přivezen byl do New Yorku, kde dostalo se mu v domě jeho babičky paní Kateřiny Cortlandtovy pečlivého vychování a la-kavého ošetření.

Dorůstaje v jinocha bylo mu co členu nejbohatší a nejváženější rodiny snadno zaujmouti ve společnosti vynikající postavení. Již co jedenadvacetiletý mladík byl zvolen za členu městské rady, v níž zastupoval tehdejší jižní wardu (která prostírala se v městě ohraničeném nyní ulicemi Broadway, Wall, Pearl Fort James (nynější Castle garden). Wardu tu zastupoval nepřetržitě až do roku 1734.

Roku 1726 zvolen byl pan Bedřich do státního sněmu, kdež tu dobu byl strýc jeho Adolf mluvčím či předsedou a zůstal tam nepřetržitě až do roku 1750.

Bedřich Filip ustanoven byl r. 1731 za členu nejvyššího soudu (Supreme Court), který zde byl dle vzoru anglického Hing's či Queen's Bench. Soud ten sestával z vrchního soudce (chief justice) a třech soudců (associate či Puisne Tudges) s příjímím první, druhý neb třetí soudce. 31. srpna 1733 povýšil Bedřich Filip za druhého soudce. Co takový měl titul: Baron of Exchequer.

Bedřich Filip (3.) oženil se r. 1727 s Johankou, dcerou guvernéra Broekhollese. Dáma tato zabila se nešťastným pádem z kočáru na panství Highland. V Yonkers založil kostel sv. Jana Křtitele a bohatě jej nadal. Na stavbu kostela věnoval všecko potřebné stavivo a 400 št. v hotovosti.

Historik Bolton píše o jeho povaze: Muž ten byl pro své poctivé a na tu dobu dosti pokročilé smýšlení nejoblíbenějším v celém státě.

Bedřich Filip (3.) zemřel r. 1751. Zanechal po sobě dva syny Bedřicha a Filipa, a tři dcery: Zuzanu, Marii a Marketu.

Nejstaršímu Bedřichovi odkázal panství

Philipsburghu, mladšímu synu Filipovi severní část Fredericksburghu a panství zvané Highland patent (nynější Philipstown v kraji Putnam).

Nyní přijdeme k rovněž zajímavým jako osudným příhodám rodiny Filipů.

Jelikož *Bedřich Filip* (4.) co nejstarší z rodiny a majorátní pán přivodil záhubu svého rodu ponechám životopis jeho až na konec svého vypravování a uvedu velmi zajímavou, pro nás Čechy tím důležitější epizodu ze života jeho sestry,

Marie Filipové.

V zámku yonkerském narodila se 3. července 1730 Marie Filipova dcera ctihodného Bedřicha Filipa členu koloniální sněmovny. Burke, spisovatel díla „History of Landed Gentry of England“ píše o ní: Dáma tato vynikala zevnějškem svým i dary ducha velice nad vrstevníky své, tak že znamenitý toho času romanopisec Fenimore Cooper obral si jí za vzor a vylíčil vlastnosti její v románu „*The Spy*“ kde se Marie objevuje co *Frances*. Pokrač.

Protokol z řádné schůze V. V., dne 3. břez

Za nepřítomnosti předsedy sokola Bělohradského zahájena schůze sokolem M. Křišťůfkem za účastenství všech údů, mimo sokola Šabatky od Jed. Čechie. Zástupci od Čes.-Am. Sokola jsou sok. M. Křišťůfek a R. Kapsa, náhradníkem J. Ulman, Eda Uhlíř co náhradník odvolán. Výborová zpráva sok. J. Šindeláře z účtů posledního přeborného cvičení v Detroit, Mich., jest odkázána novému výboru, sok. R. Jandusovi a K. Svobodovi. Na dopis sok. Bartošky z New Yorku zvolen výbor ze sok. J. Hájka, J. B. Bělohradského a J. Kostnera, by vyšetřil náklad jeho spisu „První Čech“.

Tentýž výbor jest poukázán, by orgán Sokol Americký v lepším pořádku vycházel.

Uzavřeno by jednatel dopsal všem 4 chicagským Jednotám, zdali by nebylo lépe, by byl jeden cvičitel ustanoven pro všechny 4 jednoty.

Návrh dán sokolem R. Kapsem, by jeden každý navrženec k Nár. Jed. Sok. byl zaopatřen lékařským vysvědčením; přijato.

Návrh sokola Volenského, by orgán Sokol Am. byl svázán, jeden věnován sok. J. B. Bělohradskému a druhý pro Výkonný Výbor.

Sokol jednatel poukázán, by zaslal Jednotám v Braidwood a Omaze podobizny předešlých sokolských sjezdů.

Příjem:

Jednota Čech, Cleveland, čtvrtletní zpráva	11,89
Čechie, Chicago, čtvrtletní zpráva	5,97
Jednota Sokol, Chicago, úmrtní nedoplatek	29,34

Celkem

§47,20

Karel Svoboda, t. č. tajemník.

Vzpomínka na výlet Tělocvičné Jednoty Pražské roku 1876.

Je to smutné, že zdejší jednoty Sokolské neznají jiný výlet, než-li „výdělkářský“.

Pravý Sokolský výlet který slouží hlavně k tomu by mladší i starší členové se po týdenním pracování proběhly a se mezi sebou povyrazily myslím, že se snad nezná. Co je do výletu „výdělkářského“? A jaký může být? Dle doslechu vypadá asi takto. Ráno vsedne se do vlaku a jede se na určité místo, ovšem výletní místo nesmí být daleko od dráhy by se snad členstvo neudinko, a pochod onen trvá snad malou hodinku, ale je to bédování a naříkání až mnoho. Konečně se d. jde na určené místo a co nyní se děje? Co je hlavní účel výletu? By se tam hodně pilo, jedlo, tančilo a neplech tropilo a krátce a dobře — hodně utratiti, a obyčejně co z toho pojde? Že se jich několik opije, nešváry dělají a sboru jenom ostudu. To účel hlavní zdejších picnicků.

Ponetí o pravém Sokolském výletu nemá snad (bez urážky) ani jediný sokolský odbor zde. Krátce a moudře, je to smutné se zdejším Sokolstvem. Každý je „hubou“ sokol až strach, tak že když to někdo slyší vypravovat, ten si pomyslí, to musí být fiáci hoši, ale bohužel skutek — utek.

Vím tu věc z vlastní zkušenosti. Svolávati členstvo na pořadová cvičení — je marností. Slíbí každý, že přijde — dobře — prvně všechna čest, přijdou skoro všichni, po druhé to je slabší — a po třetí — zde musím mlčet. A co z toho je?

Podívej se když vyjdou na ulici na slavnost aneb podobně jak krásně ty dvoj a 4 stupy jdou, již při tom nastoupení je toho dost, — to je ptaní, motání atd. a když se již potom ani neumí držet krok, no tu přestává veškeré sokolování.

A to potom jste Sokolové? To užíváte onoho jména, které po celé česko-slovanské vlasti v každé myslí je zaryto. To užíváte čestně jména onoho? Nikdy né ku cti, ale k..... Jsem ještě cvičenec z ústavu Dr. M. Tyrše, chodil jsem co malý kluk do naší jednoty vždy 3kráté týdně od 4 do 6 hod. a přilnul jsem již tenkrát k Sokolování s tělem a duší — věrte mě a boť mě to, když vidím, že Sokolstvo, které zde ve Spojených Obcích má úplnou volnost a svobodu, si nevšímá a nestará se o vzájemný Sokolstva. Co zde dělat? Nezbyvá nic jiného, než že když mladší členové kteří jménem Sokolové jsou, ale skutkem né, by byli v pravém slova smyslu zahanbeni od Sokolů starších a, pro-

tož neopomeň žádný starší z údů, by's chodil do cvičení pravidelně alespoň do pořadového, kde žádný z Vás se neunaví; naopak sesílí a snad potom když uvidí mladší Sokolové život taký, neludou se chtít nechat zahanbit a dostaví se pod prapor Sokolů, by účinkovali seč jim síly stačily — krátce a moudře — spojenými silami. Bojím se než o jedno — nechci si ani myšlenku připustit; než mohlo by se to přece stát — by nepřišlo zde Sokolstvo k zapomenutí. Než já od mého výletu daleko jsem se odchýlil — odpustě Sokolové ve spolek zdali jsem psal trochu ostře. Psal jsem než to, co měl jsem na srdci a jenom ku prospěchu Sokolstva vůbec.

Bylo to prvního května roku 1876, kde byl určen první výlet pražské jednoty t. r. přes Michel dolenní Krč do Kunderatic a odtud na Záviš a Zbraslav. V šatně na vyvěšeném archu měl se každý z účastníků napsat, neb musel se na jisto pro tolik osob oběd obědnat. Celkem nás bylo napsáno asi 60 a dostavilo se nás v den výletu asi 70. Udeřením 8mé hodiny vyšli jsme z jednoty pod vedením místonáčelníka Jaroše Stýbla, bývalou žitnou branou. Počasí nebylo právě příznivé neb dešť byl na spadnutí.

Šli jsme však za veselého zpěvu v četách po osmi přes Michl, dolenní Krč a dorazily jsme před 11. hodinou do Kunderatic. Zde byl odpočinek a zároveň naše žaludky nás upomínaly — byl i oběd, připraven velmi chutný, pravý český. Samo s sebou se rozumí, že knedlíky nescházely. Brzy v rozjaření nám ušla chvilka a kolem 1. hodiny zavzněla trubka našeho vůdce k nastoupení. Sotva jsme se seřadily, již nebe to nemohlo vydržet a začalo plakat. Vzdor tomu však dali jsme se na pochod neb dešť a vůbec nic pravého sokola neleká; pane bože houšť a ono vskutku také přšlo jen se lilo; konečně kolem 4. hodiny jsme dorazili na Záviš, kde jak obyčejně se to stává, když někdo na místo dojde — dešť přestal. Vzdor tomu že jsme na kůži byli promoklí, nepozbyli jsme naší veselosti. Nechali jsme se převezt přes „Vltavu“ na lodi která je pro povozy, na druhou stranu na Zbraslav. Zde pozdržely jsme se v hostinci u náměstí (jméno jsem již zapoměl) při veselém zpěvu a tanci skoro do šesti hodin.

V šest hodin odjížděl parník „Praha“ pražské paroplavební společnosti k domovu, na který jsme usedli a ku Praze zpět jeli.

Při odjezdu vzdali nám členové českého veslařského a bruslařského spolku čest, (měli

těž na loďkách výlet na Zavisť) kterou poctu my hromovým „Na zdar“ jsme opětovali.

Nebylo nám právě velmi teplo na lodi, neb byli jsme promoklí na kůži; sedli jsme si tedy ke komínu, by nás to alespoň trochu zahřálo. V 8. hodin večer přijeli jsme k přistavišti v Podskali, kde všichni jsme se

rozešli. Každý přál sobě brzo podobný výlet by uspořádán byl jenom bez takového křtění. Každému z účastníků zůstane ten první výlet z roku 1876 v milé paměti.

Myslím, že podobný výlet kdyby se zde uspořádal, nebyl by na škodu.

X. Y. Z.

DOPISY.

Cleveland, Ohio, 5. března 1882.

Sokole účetníku! Vyhovuji vaší žádosti a zasílám vám seznam členů Těl. Jednoty Čech, tak jak vskutku je pravý.

Minulý účetník udal méně členů, nežli vskutku bylo a já chtěl to opravit, udal jsem pravý počet v minulé zprávě; na příště doufám, že bude vše v pořádku. Zaslal jsem jeden dopis na sokola Volenského, by mi odepsal, zdali obdržel peníze za poslední čtvrtletí 1881.

An doposud neodepsal buďte vy tak laskav a odepíšte mně. Dále žádám o 20 výtisků stanov a příště o zaslání 41 výtisků Sokola Amerického, pak aby se změnila adresa na nynějšího jednatele Jana Proška č. 3 Burwell street Axtetion. Pročež všechny dopisy na udanou adresu zasýlejte, neboť některé dopisy i časopis dojde mnohdy na jinou adresu a ležtí pak u adresáta třeba měsíc.

Se sokolským pozdravem

Jan Prošek, jednatel.

Pozn. jednatel. Vyhovím co nejdřív a ostatní v dopise.

New York 10. února 1882.

Něco z našeho maškarního plesu.—Je 4. února, významný to den pro omladinu new-yorskou, zvláště ale pro krásné pohlaví naše, které, s hrdoostí se můžeme chlubit, jest bujarým sokolům nakloněno. Již od rána každý toužebně pohlížel k nebesům, brzo-li se vyjasní, neb trochu sněžilo, ale sv. Petr nejspíše chtěje nám ukázati v jaké přízni se nacházíme vůči obecenstvu, nechal sněžiti čím dál tím víc, tak že k večeru byla pravá sněhová víchřice, což byla skutečně zkouška pro naše křehotinky, neboť mnohé musely konat cestu pěšky. Nebyloť možno dostati káry pro velké sněhové překážky. Vzdor tomu byla velká a prostranná sň „Irwing Hall“ plná, což dosvědčuje, v jaké oblibě se nalzáme u zdejšího obecenstva. A jaké vybrané masky, vskutku mimovolně musils sobě myslit, že jsi zabloudiv od nějakého okouzleného zámku: tu bylo vidět tichou poutnici bloudit, tam zase jeptišku s mnichem jako černé stíny se ploužící, zde Turkyně, pak zase Robinson Crusoe, jež představovala dáma, taktéž Robinson a černoch jeho Pátek, kteří zvláště budili pozornost, pak vinařky, jenž rozdával hroznové víno, a harfenice, které obveselovaly obecenstvo několika písněmi a též i

jeden americký tramp (pobuda) se tam přiloudal a procházel se po sni s jeho nezbytnou plechovou nádobou, jakoby hledal nějaké zbytky piva v soudkách, a ještě více a více rozmanitých masek bohatých a chudých, což by vyžadovalo celý den psaní všechno vylíčit.

Vrcholek všeho ale byly národní šaškové, jež představovali sokolci, kteří statně obecenstvo bavily: tu chodili po rukou, zde zase se váleli v kotouči, tam zase byla procházející se pyramida a j. Utržili sobě též modřin, ale co škodí, vždyť to jsou sokolové a ti jsou tomu zvyklí. Ples tento se vydařil nad očekávání skvěle a bude milou upomínkou všem, kdož se ho účastnili. Výsledek jest uspokojivý: obnáší asi \$350, vzdor tomu, že bylo mnoho těch, které špatné počasí zdrželo. Zábava trvala až do rána a ještě se žádnému nechtělo domů, ale všemu jest konec a našemu plesu také.

Premie byli 4: 2 pro pány a 2 pro dámy.

První premii, stříbrnou schránku na cukr, obdržela M. Pacovská co Robinson.

Druhou premii, vinařky, obdržely podobizny svoje, sl. Stránska a Jos. Papoušková.

Třetí premii, zlatý prsten se sokolským monogramem, obdržela sl. Tony Vojtíšek co poutnice.

První mužskou premii, okrasa k řetízku a jedna ozdobná skříňka na kartáčky, obdrželi pp. K. Frey a J. Kart co Robinson a Pátek.

Druhou premii, podobiznu, obdržel J. Goldšmid co pobuda (tramp).

Třetí premii, podobiznu, 12 sokolů co národní blázní.

Příjmi sokolské Na zdar!

Jan Brodil.

Zprávy náčelníků.

Náčelník sokol Josef Zima od Věrní Bratří Sokol z Milwaukee oznamuje stálý pokrok a cvičí se nejlépe na hrazdě s 25 žáky a 20 členy.

Náčelník sokol A. Potůček od Čechie z Chicaga oznamuje cvičení čty o 7 členech s dobrým úspěchem; nejlépe na bradlech.

Ostatní vše více méně v nepořádku. Jak těžko jest tu pak pravidelně pracovat, jest na bíledni.

**Sokolům jednatelům sbratřených Jednot
Nár. Jednoty Sokolské v Soustátí.**

Sokolové! Žádám vás co nejsnažněji za včasné zaslání dopisů a zpráv čtvrtletních jakož i dopisů pro organ náš, píše 10. března a pořad ještě zprávy z roku 1881 nejsou v pořádku. Přináším sice dobrou vůli k práci, avšak půjdli to tímto způsobem dále, musí mne tato tak dobře opustit, jako mého předchůdce. Na dobré vůli a pilnosti dotýčených úředníků závisí i pořádné vedení všech záležitostí V. V. N. J. S. za liknavosti, však jaká posud na všech stranách pozorována, nedocílili bychom žádoucí shody a potřebných úspěchů.

Tak jak v spojení sílu shledáváme, čilostí a obětavostí jen se jí domoci můžeme. Přijďtež mi tedy každý jen trochu pravidelněji vstříc a já budu vši mocí působiti k tomu, bych žádoucí pořádek ve všem a potřebnou mi přízeň a spokojenost vaši, během krátké doby si vydobíli.

Mému předchůdci budiž řečeno, že práce jeho vždy budou vítány, jak toho v pravdě zaslouží. Maje sám zájem spojeného sokolstva na zřeteli, věřím též vždy v snahy upřímné každého druhého. Psal jsem již na všechny Jednoty, avšak dosud velmi málo zasláno a tak musím čekat s uveřejňováním stavu dotýčených účtů, až budu mít celý ročník pohromadě.

Zároveň žádám Sokolové, by neopomenuli jste mi příští zprávy zaslati hned po poslední schůzi v březnu, bych mohl již příští list patričně uspořádat aspoň ohledně účtů a pravý adresář. Dále dovoluji si důvěřovati, že neopomenete podporou svou občasně mne obmyslet, vyhovující tak potřebě tohoto listu.

Rozpočty a různé zprávy budu zasílati vždy Jednotám písemně, potvrzovati však došlé zásilky v listu. Následkem opozdění se čísla 2., vyjde i 3. číslo o něco později, což doufám, že mi co nováčku nepřičtete ve zlé — jsem skutečně pracemi tak zahrnut a nedostatky zpráv pozdržen, že zaslouhuji shovívavosti pro první případ ten.

Čteným Jednotám, jež vyhověli již žádosti mé, vělel díky! a všemu Sokolstvu Na zdar!

Jindřich Hájek, t. č. jednatel,
číslo 139 W. Taylor ulice.

— Na oslavu 11letého trvání uspořádají činní členové Těl. Jednoty Sokol v vlastní síni na ulici Taylor veřejné cvičení v sobotu dne 18. t. m. — Náčelník K. V. Stýblo daruje 3 skvostné premie. Jsme žádostivi na výsledek, jež podrobně sdělíme.

**Shory, jež jsou za rok 1881 s Vyk. Výborem
úplně finančně vypořádány.**

Třilocční Jednota Sokol v Chicago.

Celoroční přehled za 1881.

Vkladné	-----	\$3,00
Časopis	-----	\$24,57
Čtvrtletní příspěvky	-----	\$26,30
Úmrtní příspěvky	-----	\$198,44
Celkem	-----	\$252,31

Zapraveno:

4. března	-----	\$55,18
12. dubna	-----	72,73
19. července	-----	40,91
4. října	-----	40,80
6. ledna 1882	-----	13,35
3. března	-----	29,34
Celkem	-----	\$252,31

Česko-Americký Sokol v Chicago.

Celoroční přehled.

Dluh	-----	\$1,74
Vkladné	-----	10,00
Čtvrtletní příspěvky	-----	25,20
Časopis	-----	22,95
Úmrtné	-----	164,50
Celkem	-----	\$224,39

Zapraveno:

13. května	-----	90,10
19. července	-----	75,25
3. února 1882	-----	59,04
Celkem	-----	\$224,39

Těl. Jed. Čechie, Chicago.

Celoroční přehled.

Vkladné	-----	\$ 1,50
Čtvrtletní příspěvky	-----	12,10
Časopis	-----	10,89
Úmrtné	-----	90,41
Celkem	-----	\$114,90

Zapraveno:

13. května	-----	\$58,93
3. září	-----	44,87
11. listopadu	-----	5,13
3. března 1882	-----	5,97
Celkem	-----	\$114,90